

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedijca v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 36.

V Ljubljani, v sredo 14. februarija 1894.

Letnik XXII.

Nekaj pozabljenih resnic.

I.

Solsko vprašanje ostaje v kljub koaliciji še vedno na dnevnem redu. Skrbni možje premišljajo pač s peresom za ušesom, kako bi se najlože uničili vzemirajoči življi, da bi potem mirno in brez šuma ljudje sklonjenih glav hodili k darovanju žrtvovat sebe in svoje imetje za kurivo državnemu stroju. S hvalevrednim patosom se skličujoč na domoljubje, na požrtvovalnost in na kdo vé kaj še, hočejo zadušiti glasove, ki odriavajoč napake zahtevajo sprememb in preosnov. Tako je tudi pri šolskem vprašanju. Toda prizadevanje teh miroljubnih mož je brezvspešno! Uprav to vprašanje spravlja vsakdanje življenje tem bolj na površje, čim bolj se trudijo nekateri, da bi je udušili. Mi smo časih prav na rahlo zabeležili marsikako zanimivost s srednjih šol, a vselej so planili po nas. Najbolj se pa čudimo temu, da je v tem obziru igral tudi „Sl. Narod“ ulogo nervoznega pomirjevalca; véeraj je n. pr. tisti „Narod“, ki je par dnij preje izdelaval celjski gimnazij, ki je tudi o ljubljanskem gimnaziju pisal že večkrat najstrožje kritike, napisal našemu sobotnemu podlistku v odgovor članek z naslovom: „Mirujte vendar!“ Toda uprav tako postopanje dokazuje, da šolsko vprašanje vsak dan silneje zahteva odgovora.

Tudi nasprotniki naši so se često izrekli, da šole spravijo našo deželo na kant; kako malo vsehov imajo šole v primeri s stroški, priznavajo vsi in tudi teza ne morejo tajiti, da nraavnost od dne do dne propada pri mladini. Ko se pa gre za vzroke, iščejo jih na površju in jih ne najdejo; do jedra ne morejo ali nočejo prodreti, ker bi sicer morali spremeniti svoje stališče. Nam so vzroki jasni; dasi smo jih sicer že večkrat povdarjali, nas silijo sedaj razmere, da jih zopet ponovimo. Tudi

pravični nasprotnik naj jih uvažuje; potem nas bo vsaj lahko umeval.

Glavna hiba pri vsem novodobnem šolstvu je v odgovoru na vprašanje: Kdo ima pravico poučevati in vzgajati? Politični racionalizem, ki vodi sedanje države, odgovarja: Država ima to pravico, kakor je pisal že dne 4. maja 1844 v „Les Débats“ Cousin: „Država ima pravo, da daje oblast pouka; kajti pouk ni naravnega prava, marveč javna in društvena sposobnost.“ Mi pa trdimo: Pravico do otrok imajo stariši. Družina ima namen vzgajati otroke; zato ima tudi družina, oziroma oče pravico do sredstev za vzgojo. Ta sredstva mora sicer država omogočiti posamnikom, toda vsiljevati jih ne sme in pri njihovi rabi ne sme nikdar biti na škodi očetno pravo. Prisilna šola krati starišem naravno pravo; državni absolutizem, ki je omrežil tudi šolo, trga starišem otroke tako rekoč iz naročja in jim vsiljuje svoj način in svoj namen vzgoje.

In tu zadenemo ob osnovno trditev naravnega prava, katero bi po naših mislih z nami vred morali zagovarjati tudi naši slovenski nasprotniki: **Družina in vsled tega tudi narod vstopa v državo s svojimi naravnimi pravicami, katere so stalne v vsaki državi in katerih nobena politika ne more izpremeniti**, ker imajo svoj temelj v naravi sami. Država teh pravic ne more niti dati, niti vzeti, marveč ima samo dolžnost, da jih varuje in brani in da podaje sredstev v njihovo izvajanje, katerih posamnik ne vzmore. Mej te pravice pa spada tudi pravica očetna do otrok, pravica do njihove vzgoje. Namen in način vzgoje je odvisen od starišev in le tam, koder bi se otrokom godila jasno izpričana krivica, sme vmes poseči država. Družine in narodi niso zaradi države,

marveč imajo prvotnejše pravo bivanja in delovanja; države so zaradi družin in narodov. Zato povdarjamo: Tam, kjer se krati pravica starišev do otrok, koder si država prisvaja jedina pravico do vzgoje, tam zdrav razvitek ni mogoč, zato ker je tako vzgajanje v nasprotju z naravnimi pravicami in tedaj tudi z naravo samo, kakor tudi ni mogoče čilo državno življenje tam, koder se država smatra za izvor in ne samo za braniteljico narodnih pravic. Kdor hoče na vzgledih iz življenja izpričati si resnico teh besedij, ima gradiva dovolj na izbéro! K.

Dajte nam slovenske paralelke v Celju!

S Štajerskega, 10. febr.

Najbolj nevarne in pogubonosne so krivice, ki se godé Slovincem v šolah. Posebno žalostne razmere se prikazujejo v tem oziru po kronovinah, kjer se nahaja slovenski narod v manjšini nasproti drugim narodom. Če prav velja tudi za te kronovine član o vsestranski enakopravnosti, vendar se naše opravičene želje o slovenskih šolah na slovenskih tleh ne uvažujejo, potreba slovenskega pouka za slovensko deco se trdovratno taji. Na Štajerskem gledé ljudske šole nismo po marsikaterih krajih nič na boljšem, nego naši bratje na Koroškem. Ljudska šola za slovensko mladino brez blažene nemščine zdi se našim sodeželanom velika nesreča za slovenski narod in neizrecna nevarnost za njegovo omiko in prosveto. Najboljše šole se zdijo našim nasprotnikom seveda iste, ki jih ustanavlja nemški šufferajz z denarjem poslanim mu iz pruske države in nabranim pri dobrosrčnih Sloveno-Nemcih, vulgo nemškutarjih in pri drugih slovanofobih. Toda o

LISTEK

Čarovnik.

Spisal J. V.

VI.

Prve hlače sem oblekel — če se prav domišljam — ono leto, ko se je tisti Pavle naselil gori pod Sernjaki. — Necega dopoldne — bilo je menda ravno ondaj, ko je Jedovec stikal po Pavletovi bajti — sedel sem v tistih prvih hlačah ponosno na domačem pragu ter z rudeče barvanim „cearskim nožem“ obrezoval leskovo šibo. Okrog mene se je pa tisti mlinarjev Tonček, ki je vlni umrl gori nekje na Nemškem, smukal v rudeče- in belo-križasti kijkljici ter čudé ogledaval moje — hlače.

„Láče!“ zajeclja gledaje v mé ter se usede k meni na prag.

„Ahá!“ odgovorim ponosno jaz, „dá, nove so! Pa oramnice imam tudi — nove. Lej, pa odpenjati jih tudi že znam — prav sam! Vidiš, Tonček, tukaj-le se ta-le —“

Ravno sem bil pričel, odloživši pipec in šibo, poučevati Tončka v umetnosti odpenjanja oramnic, hotéč mu v tem pokazati tudi svojo spretnost, kar

se prikaže doli po klanecu — berač, s košem na rami in z debelo palico v roki. Jaz, starejši in v hlačah, spravim se kmalu po koncu ter jo uberem, popustivši šibo, pipec in vso umetnost v odpenjanju oramnic k materi v kuhinjo. Dalje pa je trajalo, predno se je Tonček skobacal najpoprej na vse štiri in potem še le na — dve. „Bav, bav gré!“ pripije še le čez nekaj časa med silnim jokom za mano v kuhinjo.

Med tem je pa čudni stavec že stopil v vežo. To v novo toli užali mene, da se jokaje oklenem materinega krila, za mano pa jo oktavo višje vreže Tonček in — vekála sva, da je odmevalo po veži in po kuhinji. Da pa ni bil najin jok prejednoglasen vpil je še med jokom Tonček v enomer svoj: „bav, bav!“

„O, nisem bav-bav ne, nisem!“ oglesi se med najinim jokom v veži berač. „Nisem, nisem! Jaz sem le Pavle, Pavle! O, pa otročiče imam jaz rad, prav rad. Nič ne jokajta, nobenega ne bom vzel, nobenega. Samo prosil bi vas, mamka dobra v kuhinji, ko bi mi dali malo kruhka — ali pa malo mokee, mamka? Bom pa molil — o molim pa rad — pa tudi otročiče imam rad — tudi! Veste, mamka, jaz sem Pavle; gori sem si bil pa naredil malo jedne reči, gori pod onim-le hribcem. Pa nikari ne bodite hudi, dobra mamka, da pridem prosit,

veste: sem revež, revež! Bom pa kaj pomagal, če bodeite kaj potrebovali. Znam vse, vse. Tudi ta-le dva bi jaz varoval, tudi, če bi vas ne bilo doma, mamka! O, saj jaz imam rad otročiče, rad! Pa še piščalke bi vama naredil, pa konjička, pa voziček, če bi bila pridna. Ehéj, potlej bi pa ne jokala, potlej —!“

Te ljubeznjive besede so vsaj mene toli utolažile, da sem si upal pogledati starcu v obraz. Bog vé li, koliko časa bi bil naji še tolažil, da niso mati vzeli iz omare hleb ter mu odrezali smehljaje velik kos. Vrhu tega pa so mu še navrgli tri perišča turščine moke v prazno vrečico.

„Pa Bogek povrni!“ dejal je, spravlja je kos, „pa Bogek povrni, dobra mamka! Če me bodeite kaj potrebovali, bom pa prišel. Tam gori imam bajto jaz, pod onim-le hribcem. Pavle mi pa pravijo, Pavle! — No, pa Bog povrni, mamka!“

Rekši zopet oprta koš ter odide. Pri kuhinjskem oknu sva potem gledala s Tončkom, kako je počasi korakal opiraje se ob palico po klanecu nizdol skozi vas, obiraje hišo za hišo. Tu pa tam se je seveda moral zadovoljiti le z „božjim imenom“, a po največ je vendar-le ganilo njegovo ljubeznjivo govorjenje sree gospodinje, da mu je vrgla kaj v koš. — Le doli pri Jedovcu, tam se mu pa prav nič ni sponeslo. Niti „pojte v božjem imenu“ mu

5 1/2 40 m Najsmiljaj Pa

naših ljudskih šolah drugokrat, danes si oglejmo našo mariborsko in celjsko gimnazijo nekoliko natančneje.

Znano je, koliko časa je trajalo in koliko truda je trebalo, predno smo dobili na Štajerskem slovenske paralelke na mariborski gimnaziji. Sicer se nam ni dalo vse, kar nam po pravici gre, le spodnja gimnazija je dobila paralelke in še v teh se ne poučujejo vsi predmeti v slovenskem jeziku. Vendar nekaj je le, in to je boljše, kakor nič. Letos so prvokrat prišli dijaki iz slovenske paralelke v peti razred, kjer je poučevalni jezik izključno nemški, in kakor smo slišali iz zanesljivih ust, ne delajo sramote slovenskim paralelkam. Poskus se je potemtakem obnesel in nasprotniki, ki so ob svojem času trdili, da se bodo paralelke pri najugodnejših razmerah komaj jedno leto vzdržale, morali bodo sedaj osramočeni utihniti. Slovenski poučni jezik v spodnji gimnaziji torej nikakor ne ovira napredovanja učencev v zgornji gimnaziji, kjer je poučni jezik nemški.

Iz tega sledi, da so slovenske paralelke za prvo silo, dokler ne dobimo popolne slovenske gimnazije, dobra uprava in da prinašajo le koristi njih obiskovalcem. Predmete si osvajajo temeljiteje, ker se jim predavajo v materinem jeziku, nemščine pa se priučijo polagoma dovolj dobro in ni jim treba prej hoditi v pripravnice in jim tratiti dragoga časa v njih mladosti. Slovenski profesorji pa se še z večjo ljubeznijo in skrbjo oklepajo svojih součencev, ker vedo, da vzgojujejo v njih tudi bodoče boritelje in delavce za slovenski dom in rod.

Toda štajerski Slovenci niso zahtevali samo za Maribor slovenskih paralelke, temveč tudi za Celje. Ker se je poskus v Mariboru dobro obnesel, ni nobenega vzroka, da bi nam ne dali tudi v Celju slovenskih paralelke. Pač pa imamo obilico vzrokov, da se nam v Celju morajo na vsak način dati tudi slovenske paralelke. Evo jih!

Celjsko gimnazijo obiskujejo slovenski dijaki v istem številu, kakor mariborsko, kajti v Celju in Mariboru je dve tretjini dijakov Slovencev in sicer jih je bilo letos v prvem tečaju v Mariboru

Slovencev:

v I. a) razr. 5, I. b) 60, II. a) 4, II. b) 46, III. a) 6, III. b) 25, IV. a) 12, b) 33, V. 36 VI. 11, VII. 12, VIII. 12, skupaj 262.

Nemcev:

v I. a) razr. 35, II. a) 20, III. a) 26, IV. a) 14, V. 15, VI. 13, VII. 10, VIII. 4, skupaj 137.

V Celju Slovencev:

v I. a) razr. 32, I. b) 26, II. a) 24, II. b) 18, III. 30, IV. 26, V. 24, VI. 25, VII. 19, VIII. 14, skupaj 238.

Nemcev:

v I. a) razr. 16, I. b) 14, II. a) 8, b) 12, III. 10, IV. 23, V. 6, VI. 18, VII. 12, VIII. 8, skupaj 127.

(Tu je sledilo 21 vrst, katere so bile konfiskovane. Op. vred.)

ni rekla Jedovka, ko je stopil čez hišni prag, ter, kakor povsodi, jel praviti, da je on Pavle, da si je naredil bajto gori pod hribeem itd. A tu je dobra beseda žela le slabo. Malo je manjkalo, da tudi Pavletu ni osolila Jedovka večerje z isto soljo, kakor jo je bila sinoči — Matevžu! Komaj je bil Pavle jel praviti o tisti bajti pod Sernjaki, že je stala Jedovka visoko v rokah — z burkljami sredi veže, in po Pavletu bi bilo ondaj, da se ni ta, prav pravilno sodé, da se z burkljami ne delé darovi božji, umaknil iz veže. Do srca ga je užalilo to počenjanje razjarjene ženske in iz same žalosti ni stopil tisti dan v nobeno hišo več.

„E, buzaróna!“ govoril je vračaje se po klanec, „saj nisem rekel, da mora dati! Prosil sem, prosil, pa še prav lepo sem prosil. Pa me gre to babšé srborito tako grdo podit; pa prav z burkljami, kakor psa iz veže ali pa kakovo mačé iz zapečka! Jojmene! pa nič nisem grdega rekel, — Bog vé, da ne! Pa me gre kar z burkljami! Skoraj, da bi me to lahko vježilo in — bi me! Nikoli več tu sem, nak! Jaz že ne!“

Tako je govoril Pavle vračaje se nazaj po klanec. Prišedši iz vasi vleže se ob potu pod staro češnjo, vzame iz koša kos rženega kruha ter ga jame zadovoljno obirati. Le tu in tam je časih še zagodrnjal, iz česar se je dalo soditi, da še vedno misli na Jedovko.

Vlada uvideva sama, da potrebuje za uradovanje s slovenskim ljudstvom slovenskih uradnikov, zato je pred leti rekel jeden izmed ministrov našim poslancem: „Dajte mi slovenske uradnike, da jih nastavim med Vami!“ A mi kličemo vladi: „Dajte nam slovenske gimnazije, potem dobite tudi slovenske uradnike!“ Naš kmet bo rajši pošiljal svoje sinove v slovenske šole in mnogo dijakov, ki so morali v sedanjih časih že takoj v začetku zapustiti šole zaradi tujega poučevalnega jezika, bo lahko šlo potem tudi na visoke šole. Dajte nam torej naše pravice!

Že iz teh navedenih vzrokov je jasno, da so naše zahteve po slovenskih paralelkah popolnoma opravičene. A vendar se nam ne dajo prostovoljno, mi se moramo z vsemi silami boriti za-nje. Zakaj nas vlada prezira, ali ima katere vzroke za to? Ako misli, da s takim ravnanjem budi državljanski ponos pri nemški mladini, evo, naj pogleda na dogodke, ki so se godili na celjski gimnaziji.

Dajte nam torej na slovenski zemlji slovenske gimnazije, in iz njih dobite zmožne in patrijotične uradnike in državljane! Slovenski poslanci gotovo ne bodo molčali, ampak odločno zahtevali slovenskih gimnazij. Štajerci hočemo imeti tudi v Celju slovenske paralelke, ker je potreba nujna in ker postave govore za nas. Na delo torej!

Deželni zbor kranjski.

(Jednajsta seja dne 10. februvarija.)

(Konec.)

Poslanec Stegnar poroča o § 8 letnega poročila gledé ljudskih šol. Pri tej točki se oglašijo poslanci Povše, Svetec in Hribar. Prva dva naglašata, naj bi dež. šolski svet vendar ne izvrševal tako strogo šolskega zakona gledé razširjevanja ljudskih šol. Vsak domoljub sicer želi dober razvoj ljudskega šolstva, toda s tem, da se nove šole gradé že po vseh kotih dežele, se davkoplačevalcem nalagajo bremena, ki gotovo niso v pravem razmerju z vspehi. Tako sta se občina v Šmartinem pod Šmarno goro in deželni odbor upirala zoper razširjenje tamošnje šole na dva razreda, toda dež. šolski svet je kar ukazal razširjatev. V Ribnem, okraja radovljiškega, znaša število učencev le 100, zato sta se deželni odbor in dež. šolski svet izrekla zoper razširjenje šole na dva razreda, toda naučno ministerstvo je odredilo razširjenje šole. Posl. Svetec naglašá, da bi se podpirale šole za silo, ker otroci se v teh šolah naučé pisanja, branja in računstva, kar v prvi vrsti potrebujejo za življenje. Povsod na deželi naj bi se uvel poldnevni pouk. S tem bi se ustreglo starišem, ki potrebujejo otrok pri delu, in tudi troški bi se tako ne množili. Poslanec Povše tudi izraža začudenje, da je v Dragi, okraja kočevskega, pri ljudskem štetju bilo naštetih 111 Nemcev, dež. šolski svet pa je izkazal 116 nemških otrok, ki menda rasto na tepkah. To pač priča, da se hoče Draga ponemčiti.

Posebno ostro graja postopanje okr. glavarja v Kočevju posl. Hribar, ki s fakti dokazuje, da

Poludne je bilo že zdavnaj odzvonilo, ko se zopet vzdigne ter jo jame ubirati nazaj proti svoji bajti. — Misli si moremo začudenje ubozega reveža, ko stopi v bajto in vidi svojo skrinjico vso razbito in v njej vse premetano. „Šment vendar!“ jame govoriti, zbiraje deske razbitega pokrova, „danes bom pa res še — jezen! To-le skrinjico, ki sem jo vendar tako rad imel — še moje ranjce matere je bila — ná, zlomek — da moram zakleti — pa mi jo gre nekdo razbit! Pa kaj še vidim! Še mašne bukve mi je vzel, — o, to pa res ni prav, ná! Ranjka moja mati — Bog jim daj vse dobro, saj so dosti hudega vžili — ranjca moja mati so znali moliti prav — na nemške bukve. Pa so dali meni pred smrtjo to-le skrinjico in pa tiste bukve v spomin in so dejali: Ná, Pavle, to-le imej od mene v spomin, družega nlmam! Vidiš, na te-le bukve, so dejali, sem jaz tako rada molila, čeravno sem bila revica, pa jih še ti časih v roko vzemi, čeravno ne umeš branja, pa se vsaj takrat malo na-me spomni, — pa — moli za me. Tako so dejali moja ranjka mati! Na, zdaj mi je pa vzel nekdo bukvice, ki sem jih tako rad imel — pa še skrinjico mi je razbil! O, to pa res ni prav, to!“ Tako je tožil Pavle in debele solze so mu lile po rujavem licu na razbito skrinjico! Ubogi Pavle!

(Dalje sledi.)

hoče imenovani okr. glavar na vsak način Dražane izkazati kot Nemce, in to gledé občine in šole. Baron Apfaltrern, ki je med tem predsedoval, ustavi govornika, češ, da je obravnava o šolah in ne o ljudskem štetju. Z vseh strani se oglašajo poslanci, da naj govornik nadaljuje. Med glasnim hrupom navaja dogodjaje, ki v čudni luči osvetlujejo razmere v Dragi, ki je v veliki večini slovenska, a se ji hočejo vsiliti nemška šola in nemške propovedi, dasi neznatna manjšina razume nemški, ker se celo otroci nekaterih kočevskih starišev morajo na podlagi slovensščine učiti nemščine, katere ne razumejo. Dr. Schaffer in baron Schwegel skušata ovreči te trditve, dež. predsednik baron Hein pa izjavlja, naj se mu predložé potrebni podatki in navedejo priče, da bode storil svojo dolžnost ter stvar preiskal.

Končno posl. Hribar stavi predlog, naj se občini Ceglje za zgradbo šole dovoli 1200 glđ. brezobrestnega posojila. Med živahno debato so skoraj vsi narodni poslanci stali v sredi dvorane. Deželnega glavarja namestnik baron Apfaltrern porabi to priliko ter reče pri glasovanju, naj obsede oni poslanci, ki glasujejo za označeni predlog. Ker se stoječi poslanci niso mogli hitro usesti, konstatuje predsednik, da je predlog odklonjen, kar provzroči veliko nevoljo in grozen krik. Mnogi poslanci so hoteli zapustiti dvorane. Pri novem glasovanju je bil predlog z veliko večino sprejet.

Posl. Klein je še poročal o obrtnem pouku in ob 1/4. uri je dež. glavar zaključil sejo.

(Dvanajsta seja, dne 13. februvarija.)

Deželni glavar Oton Detela otvori sejo ob 1/11. uri; vlado zastopa deželni predsednik baron Hein.

O točki letnega poročila gledé deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu poroča poslanec Lenarčič ter naglašá, da znašajo letni stroški za jednega učenca na tej šoli 344 glđ., kar ni v pravi razmeri z faktučnimi koristmi.

Poslanec Hribar obžaluje, da tako malo učencev iz Dolenjske obiskuje to šolo. Med 27 učenci so bili leta 1893 le 4 Dolenjci, kar priča, da Dolenjci ne znajo ceniti koristi strokovnjaškega pouka o kmetijstvu in vinoreji. Izraža željo, naj bi poklicani krogi, učitelji in duhovniki opozarjali prebivalstvo na to šolo. Nadalje graja jezikovne hibe letnega poročila, katero sestavlja vodstvo šole na Grmu ter izraža željo, naj deželni odbor predloženo mu poročilo popravi, predno se natisne.

Baron Schwegel se s tem predlogom strinja.

Dr. Vošnjak zagovarja šolsko vodstvo ter naglašá, da tudi druge jednake šole niso boljše obiskovane.

Poročevalec končno naglašá, da naj bi se slovensčina poučevala tudi v drugem razredu, ker je najmanj toliko važna, kakor nemščina, ter navaja še več nedostatkov, ki bi se mogli brez stroškov odpraviti.

Poročilo in označeni predlogi vzamejo se na znanje.

Poslanec Kersnik poroča v imenu upravnega odseka o napravi nove, 380 metrov dolge okrajne ceste pri Radovljici in o dotičnem zakonskem načrtu.

Radovljiški okrajni cestni odbor namerava v interesu splošnega prometa in pa da zadosti že dolgo časa občuteni potrebi, med Lescami in Radovljico napraviti novo 380 metrov dolgo okrajno cesto, oziroma sprejeti jo v omrežje ondotnih okr. cest. Ta cesta bi se od okrajne ceste, držeče iz Lesc čez Predtrg v Podvin pri parceli št. 289, katastralne občine Radovljica, ocepila ter držala po ravni črti v Radovljico, kjer bi se med parcelama št. 110/1 in 110/2 združila z obstoječo cesto. Okr. cestni odbor je na podstavi svojega sejnega sklepa z dne 19. decembra 1893. leta predložil dotični načrt prosil deželni odbor z vlogo dne 21. dec. 1893. l., št. 204. da mu v to svrhu izposluje odobrenja vis. deželnega zbora in pa dotični za to potrebni deželni zakon.

Ta načrt ima zlasti ta namen, da se omogoči, po pripravno narejeni cesti dospeti v Radovljico, in pa da se izogne na obstoječi cesti se nahajajočemu, zelo hudemu za promet nevarnemu ovinku. V sled tega je namera okrajnega cestnega odbora v interesu splošnega prometa utemeljena.

Z ozirom na te okolnosti usoja si deželni odbor predložiti dotični projekt ter staviti nasvêt: Visoki

deželni zbor izvoli napravo napominane cestne proge kot okrajne ceste odobriti ter priloženi načrt potrebnega deželnega zakona ustavno potrditi. Skrb deželnega odbora boče potem, v smislu § 22. zak. z dne 28. julija 1889. l., dež. zak. št. 17, gledé javnih in vojaških oziróv vprašati dotična oblastva ter na podlagi pritrditev teh oblastev, katera se brezdvomno ne boče odrekla, izposlovati načrtu zakona najvišje potrjenje. — Ta nasvèt je bil sprejet in dotični načrt zakona odobren.

Poslanec dr. T a v č a r v imenu upravnega odseka poroča o združitvi vasi Gnadendorf in Hutterhäuser z mestom Kočevjem. Poročevalec naglašá, da je prošnja sicer opravičena, vendar pa vprašanje ni še toliko rešeno, da bi se danes moglo sklepati o dotičnem načrtu zakona. Ob jednom pa je umestno misliti na to, da se volilni red premeni in tako končajo prepiri ob času volitev med nemškim Kočevjem in slovensko Ribnico. Končno nasvetuje:

Cela zadeva vrne se deželnemu odboru, da jo spopolni v tem oziru, da se določi, katere katastralne parcele naj se vsled predležee peticije priklopijo k pomerju kočevskega mesta.

Ob jednom naj deželni odbor pri tej priliki razmotriva vprašanje, bi za slučaj, če se Gnadendorf in Hutterhäuser priklopijo kočevskemu mestu, ne kazalo, deželni volilni red tako spremeniti, da se k dotični mestni skupini pridruži tudi trg Sodražica, ali pa ustanovite dve mestni skupini, — Kočevje zasé, — in Ribnica, Sodražica in nekaj družih trgov, ki volijo sedaj še mej kmetskimi občini, pa zopet zasé.

Prvi del resolucije je bil sprejet soglasno, drugi del z glasovi slovenskih poslancev proti nemškim glasovom.

Poslanec P o v š e poroča o prošnji županstva v Boštanju, da naj se pri sestavi novega lovskega zakona ozira na kmetijski stan ter nasvetuje:

Prošnja se izroči deželnemu odboru v uvaževanje pri razpravi v enketi, kat-ro je sklical v pretresanje in posvetovanje o načrtu lovskega zakona. — Sprejeto.

Poslanec K e r s n i k poroča o prošnji županstva Kropa, Kamna Gorica in Ovsišče za ustanovitev zdravniškega mesta v Kropi. Bil je sprejet predlog, ki ga je podpiral tudi dr. vitez B l e i w e i s. Prošnja se izroči v primerno rešitev dež. odboru s toplim priporočilom.

Poslanec P o v š e poroča o prošnji županstva v Hotiču gledé nabrežnih zgradob ob reki Savi. Sprejet je bil predlog, katerega je podpiral tudi poslanec Ž i t n i k, da naj deželni odbor odpošlje svojega tehniká, ki naj se na lici mesta prepriča o škodah, katere provzroča Sava na ondotnem polju, in od visoke vlade izposluje izdatno podporo, da se izvrše obrambene zgradbe.

Poslanec L e n a r č i č poroča o letnega poročila točki gledé občil.

Pri tej točki vpraša poslanec Š u k l j e, kaj se je ukrenilo gledé ceste med Kostanjevico in občino Kalije na Hrvatskem.

Deželni glavar odgovarja, da vprašanje še ni rešeno.

Poslanec K e r s n i k stavi resolucijo, da naj deželni odbor v prihodnjem zasedanju predloži nasvèt, eventualno načrt zakona o uvrstitvi občinskih potov iz Komende čez Zalog v Cerklje in iz Kaplje Vasi čez Mlako in Križ do deželne ceste Kamnik-Kranj med okrajne ceste, ter povdarja nujnost te zadeve.

Poročevalec naglašá, da se mora policijski red za deželne ceste premeniti ter predlaga v tem oziru primerno resolucijo. (Konec sledi.)

Deželni zbor koroški.

Iz Celovca, dne 11. febr.

XIX. seja, dné 7. febr. O zemljiščnem odpisnem davku poroča posl. Luggin. Proračun za leto 1894 kaže potrebščine 427.483 gld., pokritja 426.960 gld., primankljeja 523 gl. Zató se dovclí 14 odstotna doklada na vse direktne davke. — Odda se več deželnih služb in razgovarja o okrajnih zdravnikih. — Sklene se, da se občina Zg. Bela loči v štiri občine. O tem je bila dolga debata. — Zakon o zagrajenju ljubeljskega p toka se sprejme v tretjem branju.

XX. seja, dné 8. febr. Dolga debata, katero so oskrbeli poslanci Otič, Pongrac, dr. Abuja, Kiršner, dr. pl. Hibler, dr. Prettner in dež. predsednik, je bila o „likofih“. Predlaga se, da se uvedejo zato

posebni listki, da se „likofih“ ne bodo smeli jemati pred določenim časom, itd. Specijalna debata o tem načrtu se odloži na prihodnji dan. — Gospodarski odsek nasvetuje, kar se naj stori za povzdigo živinoreje. Dovoli se vkup 6000 gld. Iz Stružmanove ustanove se dovolé znatni prispevki za zboljšanje zemljišče raznim gospodarjem, zadrugam in občinam. — Poroča se o uravnavi Gline, da se bodo letos dela le deloma nadaljevala. Po daljši debati se poročilo izročí finančnemu odseku.

XXI. seja dné 9. febr. Bila je specijalna debata o načrtu zakona zastran „likofov“. Debate so se udeležili poslanci Abuja, Goess, dr. Prettner, dr. Hibler, Otič in dež. predsednik. Razni dodatni predlogi so se večinoma odklonili. Zakon se sprejme v drugem in tretjem branju. — Razgovarjalo se je ter sklepalo tudi o raznih cestnih zadevah. — Dež. odboru se naroči, da „zasleduje pazno razprave državnega zbora o deželnih zavarovalnicah in ako drž. zbor o teh ne bo sklepal, naj dež. zbor predloži kak načrt in naj uvažuje, bi li ne kazalo osnovati dež. zavarovalnico, ne da bi si jej dal monopol in ne da bi se kdo silil. — Posl. Muri izroči samostalen predlog o uravnavi jezerske ceste.

XXII. seja dné 10. t. m. Več predlogov gospodarskega odseka in odseka za stavbe se v smislu odsekov reši. Govorilo se je vsled neke prošnje tudi zopet o lovskem zakonu. Sklene se z jednim glasom večine, naj se naprosi vlada, da predloži načrt zakona s katerim se uravnajo najemne lovske razmere. — Posl. Muri predlaga, naj se njegov predlog (glej včerajšno sejo!) izroči odseku za stavbe. Se zgodi. Posl. Lodron predlaga, naj se napravi nov zemljevid Koroške dežele, posl. Kiršner pa, naj se olajša razdelitev živinske soli.

Spopolniti mi je še nekoliko poročilo o razgovoru zastran h u m b e r š k e c e s t e. (Glej „Slov.“ št. 17. in 24.) Pri tem razgovoru ravnali so se namreč tukajšni nemški poslanci prav po vzorcu nekega družega avstrijskega parlamenta. Ko so se tam Slovani s silo branili proti nasilstvu, takrat tukajšna časnikarska „liberalna“ jata ni vedela, kako bi dala oduška svoji „ogorčeni“ duši. Sedaj, po preteku dobrega pol leta posnemajo naši „liberalni“ poslanci one tovariše svoje, in sedaj ti listi — molóé!

Poročal sem, kako je g. posl. Gr. Einspieler pojasnoval v dež. zbornici postopanje celovškega okr. glavarja ob postavljanju ominoznega Schmidt-ovega spomenika. Pa, kakor se je omenjalo, resnica je bódla izvéstne kroge v oči, in usmilili so se nemški aristokratje naše dež. zbornice svojega bratca po krvi, ter s silnim krikom in šumom prepričali, da bi svet ne izvedel resnice o plemenitem baronu Mac Nevinu!

Ko se je ona stvar spravila v razgovor so nekateri nemški poslanci odšli, ker i oni obsojajo početje Mac Nevinovo. Pa pod uplivom brezobzirnega terorizma seveda niso mogli pokazati drugače svojega prepričanja, nego s tem, da so odšli! Pokazali so svoje „junaštvo“ pa zlasti aristokratje, katerim so se pridružili tudi nekateri kmetski poslanci. Baron Schmidt-Zabiérow je smel ta dan s „svojimi“ biti zadovoljen, igrali so jim odkazano vlogo — dobro! „Odlikovali“ sta se zlasti kmet Funder in plemenitaš grof Lodron, ki je bil nekako voditelj vsemu šumu. Pomagali so posebno Hock, Moro, dr. Ubl, dr. Abuja in dr. Funder je teptal z nogami, kakor bi bil v kakšni nemški gostilni med nemškimi hlapeci. Tudi ni manjkalo raznih psokv in zabavljic, ki so se cedile iz ust nemških srboritih plemenitašev. Iz njihove srede je priletel klic „denuncijant“, ko je Einspieler govoril. In ko je Einspieler zbog velikega hrušča za trenutek moral nehati, je „odlični“ član aristokratske stranke knez Rosenberg, predlagal konec bebate, češ: „Ich bitte, Abg. Einspieler solle aufgehören. Der Landtag ist nicht geneigt, diese Dinge anzuhören“, Dà, dà, ljudem po katerih žilah se pretaka modra kri so take stvari neljube, oni niso „geneigt“, jih poslušati, — a zató treba udušiti resnico, prepiti pravico! V ostalem pa nikjer ni zapisano, da je moč naših nemških aristokratov in liberalcev večna. Zná se vendar še le prigoditi, da i ti privilegiranci zginejo tudi na Koroškem s političnega poprišča! In tedaj bode naš slavni „Landtag“ moral poslušati tudi „solche Dinge“; ne da bi knez Rosenberg predlagal konec debate!

Omeniti mi je še, da je poseben vladni komisar nadzoroval pri tisti seji poslušalce na galeriji!!

Tukajšni „resnicoljubni“ listi so vso te stvar kratkomalo zamolčali. Kajpak „čigar prejo prála, tist'ga posem péla!“

Omeniti mi je še, da tudi mogočni šentpeterski župan knez Rosenberg humberške cestne zadeve še ni spravil z dnevnega reda!

—m—

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. februarija.

Češki deželni zbor. V petek je v češkem deželnem zboru bila zanimiva razprava. Šlo je zato, da se dovoli 300.000 gld. za zgradbo umetnoobrtnege muzeja v Pragi. Nemci so pa že v odseku zahtevali, da se naj dovoli za jednaki namen 140.000 gld. za muzej v Liberci in najbrž bi bili zmagali s svojimi željami, da se ni oglasil plzeuski muzej za podporo, do katere ima jednako pravo kakor liberški. Zaradi tega so pa posebno veleposestniki jeli pomišljati, kar ukrene še več drugih muzejev. Zaradi tega so nekateri se sporazumeli za neki posredovalen predlog, da se praškemu muzeju dovoli le 200.000 gld., za kateri predlog so bili tudi Nemci. Zbor se je pa naposled izrekel za podporo 300.000 gld. Nad polovico veleposestnikov se je odtegnilo glasovanju, nekateri so glasovali tudi s Čehi. Nemce je izid glasovanja precej razburil, ker so videli, da so se preveč zanašali na koalicijo.

Katoliška stranka na Moravskem se pripravlja, da skliče več velicih shodov, na katerih se bode izrekalo odobravanje delovanju, ki se je začelo na Tirolskem in Predarliskem, da bi se odpravil dvoboj in pa uvelo posvečevanje nedelj pri vojaci. Želeti je, da se v tem oziru oglase katoliki vseh avstrijskih kronovin, ker je le odločnim in skupnim postopanjem mogoče, da kaj dosežemo. Skrajni čas je že, da se odpravijo dvoboji. Stvar je bil sprožil že pokojni Greuter, ali zaradi prevelike mlačnosti baš nekaterih konservativnih krogov je stvar ostala brez vspeha. Obžalovati je pa najbolj, da se še celo mej konservativci, zlasti mej veleposestniki nahajajo možje, ki zagovarjajo dvoboj. Pa tudi za posvečevanje nedelj in praznikov pri vojaki je treba kaj storiti, kajti sedaj baš pri vojni mnogi mladenči postanejo versko mlačni in ta verska mlačnost se pa po tem zanaša mej še nepokvarjeno prebivalstvo.

Bolgarski eksarhat. Rusi in Rusiji prizajui listi neprestano trdijo, da je sedajna bolgarska vlada velika nevarnost za pravoslavje. Posebno so si prizadevali, da bi eksarha in drugo duhovščino nahujskali proti bolgarski vladi. Zadnje dni je pa bolgarska vlada jasno pokazala svojo veliko naklonjenost načelniku bolgarske cerkve. V najlepšem delu Carigrada, v Peri, je eksarhu kupila lepo palačo. Sedanji italijanski minister vnanjih stvari Blanc si je kot veleposlanik v Carigradu, poleg nemškega veleposlaništva sezidal veliko palačo, ker mu italijansko vladno poslopje ni ugajalo. Ko je bil odpoklican, si je dolgo prizadeval, da bi vladi prodal to poslopje, ali zastoj. Nedavno je pa bolgarska vlada kupila to poslopje za bolgarski eksarhat. Grki so bili jako nevoljni, ko so izvedeli za to kupčijo. Neki grški bankir je takoj ponudil 3000 turških funtov višjo ceno za poslopje, da bi bolgarski eksarh ne bival v tako lepem delu mestu. Dosedaj so bivali vsi patrijarhi in glavarji cerkev v odaljenih predmestjih. Grki namreč zmatrajo bolgarsko cerkev za razkolno, ker se je ločila od carigradskega patrijarhata in jim zatorj ne ugaja, da bi kako dobila večji sijaj in veljavo. Posebno jih bode bolo v oči, ako bode bolgarski eksarh stanoval v lepši palači, kakor grški patrijarh.

Dijaki veltke šole v Belemgradu tudi čutijo potrebo politikovati. Objavili so neko izjavo, v kateri obsojajo novi prevrat v Srbiji, češ, da z vednimi poskusi le ovirajo razvoj konstitucionalnega življenja v Srbiji. Dijaki torej z vso odločnostjo protestujejo proti takim poskusom in so pripravljene ustavne svobodščine braniti. Prevelicega strahu pač srbski ministri nimajo pred to izjavo. Ko bi ne imeli drugih skrbij, bi pač lahko mirno spali. Omeniti je pa, da so se tukaj dijaki nekako postavili proti profesorjem, ki so na vladni strani.

Ruskonemško trgovsko pogodbo bode zvezni svet hitro rešil in pride še ta teden v nemškem državnem zboru na vrsto. Upauja je vedno več, da se pogodba vsprejme. Zanj bode glasovala večina narodnih liberalcev, svobodnih konservativcev in katoliškega centra. Svobodomiselná stranka bo tudi glasovala za pogodbo ker bode v korist veliki

industriji. Za trgovsko pogodbo bode pa tudi glasovalo kacic dvanajst konservativcev na ljubo nemškemu cesarju. Število nasprotnikov trgovske pogodbe se je od tega časa znatno pomanjšalo, od kar je gotovo, da cesar misli ves svoj vpliv porabiti, da se pogodba vsprejme in bi tudi razpustil državni zbor. Skušaje pri zadnjih volitvah, ko je šlo za vojaško predlogo, so očitno pokazale, da vladni vpliv v Nemčiji veliko premore, da bi torej vsaka stranka le sebi škodovala, ko bi se preveč postavljala po robu. Najbolje po godu bi bil razpust državnega zbora socialnim demokratom, ki bi zopet nekaj pridobili.

Španija. Prav kakor v Italiji, ravno tako se tudi na Španjskem prikazuje v večjem številu roparji. Vse kaže, da se pripravljajo taki neredi, kakor so bili na Siciliji, od kakor se je sprva le o roparjih poročalo, ali kmalu se je pokazalo, da se pripravljajo vstaja. Kaj takega je na Španjskem, Vlada hoče prideliti velik lov na roparje v gorah okrog Toleda. Ti roparji so najbrž obubožani kmetje, kateri so jo potegnili v gore. V deželi je namreč povsod velika revščina. Guverner v Cadixu poprosil je vlado, da bi začeli kaka večja dela, da bi ljudje imeli zaslužka. Vladi pa za javna dela manjka denarjev. Poleg tega pa mej ministri v Madridu ni potrebne jedinstvi, da bi mogli zares kaj uspešnega storiti za izboljšanje gmetnega stanja v deželi. Sedanja španjska vlada je liberalna, liberalci pa nimajo skoro nikjer pravega zmisla za potrebe prebivalstva.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. februarija.

† Kanonik Franjo Rački.

Včeraj popoldne zvedeli smo telegrafično tožno vest, da je včeraj dopoldne umrl v Zagrebu kanonik dr. Franjo Rački, bivši predsednik jugoslovanske akademije, častni član „Matice Slovenske“. Ime njegovo je slavno med učejaki. Rački je bil iskren prijatelj Strossmayerjev ter je izvrševal njegove namene v Zagrebu. Bog tolaži hrvatski narod ob prebriski zgubi. Pokojniku svetila večna luč!

(Konflikcija.) Včerajšnja številka „Slovenca“ je bila zaplenjena zaradi nekaj vrstic uvodnega članka: „Dajte nam slovenske paralele v Celju!“

(Zlobna denunciacija.) Graška „Tagespost“ je objavila brzojavko iz L v o v a, kako poljski listi objavljajo neki odstavek iz letošnjega izvestja petrograjskega slovenskega blagotvornega društva. V tem izvestju se baje povdarjajo zasluge katoliškega župnika v Podkloštru na Koroškem, č. g. Einspielerja, za — pravoslavno cerkev. Isti vsled tega izvestja ne deluje samo po Koroškem, temveč zahaja celo v oddaljene pokrajine. V priznanje Einspielerjeve propagande za pravoslavje dovolil mu je slovanski blagotvorni odbor znatno — podporo. — Dasi je to od konca do kraja vse zlagano, vendar se bo širilo po vseh nemško-liberalnih listih! S take vrste nasprotniki se je boriti pametnim ljudem!

(Grof Hohenwart) slavil je v ponedeljek na Dunaju svojo sedemdesetletnico. Povodom tega slavja čestitalo mu je vso uradniško (sobje najvišjega računskega dvora pod vodstvom podpredsednika grofa Paceja, ter mu vročila umeteljno izvršeno voščilno spomenico.

(Anton Foerster ml. kot gost v Ljubljani.) Dne 1. marcija t. l. nastopi v Ljubljani v svojem prvem tukajšnjem samostojnem koncertu umetnik-pijanist Anton Foerster ml., sin znanega našega skladatelja in stolnega pevovodje Antona Foerster-ja. Mi si smatramo v dolžnost, da slavno občinstvo še posebej opozorimo na ta prvi javni samostojni nastop mladega umetnika v svojem domačem mestu, umetnika, ki toliko pozornost vzbuja s svojim genijalnim igranjem, kamor pride, in katerega je že najstrožja umetniška kritika prvih nemških mest presodila kot jednega prvih in najnadarjenjših sedaj živečih pianistov sploh — in 26letni umetnik sedaj še le dobro vstopa v svet! — Zadostuj torej za danes le toliko, da slavno občinstvo že naprej opozorimo na ta zanimiv večer!

(Slovensko gledališče.) Včeraj vršila se je glavna skušnja za opero „Prodana nevesta“. Radi tega odpadla je predstava. Dne 15. t. m. bode primijera te najlepše novitete letošnje sezone. Dne 18. t. m. ponavlja se vsled obče želje igrokaz „Valen-

ska svatba“, v kateri je nastopil gosp. Borštnik povodom svojega gostovanja v Zagrebu.

(Listnico z denarjem) našel je pošten človek in jo oddal mestnemu oblastvu. Dotičnik oglasi naj se pri magistratu.

(Usmiljene sestre ne pridejo v celovško bolnišnico!) Iz Celoveca dne 12. febr. V današnji seji je gospodujoča „liberalna“ klika Einspielerjev predlog, naj se v celovski bolnišnici namestijo usmiljene sestre, pokopala! Druzega tudi nismo pričakovali! Zagovarjali so Einspielerjev predlog zopet mil. g. knezoškof Jožef. G. Einspieler je pobijal dokaj srečno razne trditve posl. Hocka, zlasti, da so se križi res odstranili, kar dokazuje govornik z uradnimi spisi. Odgovorili so nemški poslanci s tem da so klicali: „Weibergewäsch!“ Le posl. Pongrac je zagovarjal možato, ne da bi se uklonil gospodujočim matadorjem, Einspielerjev predlog. — Na galeriji, ki je bila izvanredno dobro obiskana, bila je tudi soproga g. dež. predsednika in dr. Birnbacher, kojima se imamo zahvaliti, da jemlje katoliškim bolnikom mrtvaško svečo iz rok (!) protestantska dijakonisa iz Berolina! — Obširnejše poročilo sledi. — m —

(Vodstvo muzejskega društva) s tem opozarja častite člane, da bode društveni občni zbor danes (v sredo) zvečer ob šestih v muzeju, in da je na dnevnem redu volitev novega odbora.

(Umrla) je predsinočnim ob 10. na Karlovski cesti župnije sv. Jakoba v Ljubljani g. Marija Kosler, soproga veleposestnika gosp. Janeza Kosler-ja, znana kot prav dobrotljiva gospa. N. p. v m.!

(Varujmo naše gozde!) Iz Tuhinjske doline, 9. februarija. Nekaj let že kubikarji pridno sekajo smreke in tešejo trame, da so debelino že večinoma spravili iz doline; a sedaj pa, ko je te že začelo primanjkovati, so zadovoljni tudi s takim, da odrašeni možak lahko po dva trama na rami nese. Veliko posestnikov je že, ki nimajo toliko potrebnega lesa, da bi v slučaju kake nesreče mogli zopet postaviti novo poslopje. Pa to še ni vse, da so debeli les v svojo škodo posekali, temveč začeli so že tudi mlade komaj po 6 metrov dolge smreke sekati. Znano je, da je naša dolina sosedna s Štajersko, kjer za pridelovanje hmelja mnogo smrekovih drogov potrebujejo, zatorej take iz naše doline dobivajo. Po vsi dolini leži ob cesti cele kupe po 6 metrov dolgih smrečic, katere po 8 do 10 kr. prodajajo in jih vsako leto na spomlad po več tisoč na vrh Kozjaka speljajo, od koder jih potem Štajerci zopet naprej spravljajo. Vsakemu razumnemu človeku, kateri vidi tako bedarijo, mora srce krvaveti in nehote vsklikniti: O uboga gozdna postava, kako si potrpežljiva! Ako jim kdo očita, da škodo delajo gozdom ker tako mlade smreke sekajo, se le zgovarjajo, da brez škode sekajo, ker na ta način le gozde trebijo, da bo laglje rastlo. To mora res vsak pritrditi, da jih trebijo pa tako, da bodo skoraj vsi potrebljeni in goli. Skrajni čas je že, da gosposka vendar enkrat zabrani temu pogubonosnemu počenjanju, sicer našim naslednikom v slučaju kake nesreče ne bode postaviti poslopja, ampak bodo primorani si za svoje stanovanje le pod zemljo jame kopati in v njih stanovati kakor ogerski cigani.

(Zakaj se igra: „Der Pfarrer von Kirchfeld“ še vedno predstavlja?) Kakor pravi rabinski list „Wiener Allg. Zeitung“, je ta igra že veliko izgubila na svoji aktualnosti. Po naše se reče: zasluži priti med staro železo. Zakaj pa se vendar še predstavlja, tako dne 27. jan. v Raimund-Theatru na Dunaju in tako dne 12. t. m. v dež. gledišču v Ljubljani? Židovski list nam tudi odgovor dá: „Kot glasen protest proti ozkosrčnosti in trmoglavosti v verskih rečeh, proti duhomorni sili mrtve vere v črke (Buchstabenglaube) ima žal še danes pravico, da se predstavlja in najde odmev v srcih poslušalcev.“ Tu ga imaš! Iz tendence se zopet predstavlja zastarela in zarjavela igra. In ta tendenca je protozidarska tendenca: Vse vere so enake, vera je vera v črke itd. Pa naj kdo taji, da tudi za modernim odrom ne tiči — loža. (Po „Reichspost“ 25. jan.) Liga 63.

(Vrhovska vina.) Iz Stjaka na Primorskem se nam piše: Gospod vrednik! Ne verjamem, da bi bil „Slovenec“ kdaj prinesel v svojih predalih kaj iz naših krajev med svet! Dovolite zato blagovoljno prostorček naslednjim vrsticam. Ne pričakujte pa od nas nič novega! Ubil se pri nas zadovoljno že dolgo ni nikdo, ker naši Vrhovci se še počasne smrti branijo. Hiš s 15 nadstropji, kakor v Chicagu, niso pri nas še zgradili in tudi sira, kakor

je bil tam na razstavi s 100.000 klgr., ne pridelali. Pridelali so pa ljudje mnogo zdravega in dobrega vina. Pod našo duhovnijo spada moogo vina polnih vasij, kakor: Šjak (Sv. Jakob „pred gozdom“), Kstivica, Ravne, Bogo, Dolenje, Razgori in Stomaž. V teh vaseh — kakor tudi v sosedni duhovniji Vrabče — se dobé vina po nizki ceni, za zimo in posebno za poletje, da se ohranijo tudi v slabših kletih. Dobi se tudi mnogo ruščega vina, ki je posebno primerno za posestnike, ki hočejo delavcem dati zdrave pijače. Ker so naša vina uaravna, sedaj nekoliko „režejo“, ko se pa presnemó (pretočijo), se navzamejo prijetnega okusa in jako pospešujejo slast do jedi. Naši ljudje bi tudi prav radi vino oddali, ker smelo rečem, da ljudje pri nas „vino jedó“. Skoro nikdo namreč ne pridelala toliko žita na svojem, da bi preživel družino, in si torej mora za krajcarje, od vina skupljene, kupovati turšice in moke. — Za posredovanje pri kupčiji dobé se pri nas zanesljivi možje, ki kupce postrežejo lepo, pošteno in zvesto. Gledé železnišče postaje omenim, da se od nas rabi na postajo v Sežano le dve uri. Samo to nam je na kvar, da smo od svetnega prometa, od pošt in velikih cest oddaljeni in dobivamo pisma le dvakrat na teden. Za vino so pri nas navadno dobre letine Strupena rosa nam malo škodi, ker smo na visokem. Največ dela imamo pri nas z vinom, ki je zato naš poglavitni zaslužek. Bodi torej naš pridelek dobrim ljudem, gostilničarjem, vinskim trgovcem itd. dobro priporočen! Prihodnjič kaj več — ali kaj manj!

(Vojaški nabor.) Z ozirom na notico v predvečrajšnji številki dostavljamo: Za ljubljansko mesto vršil se bo nabor 31. marca, za ljubljansko okoličico (sodni okraj Ljubljana) pa 12.—15. marca v prostorih c. kr. okrajnega glavarstva in za Vrhniko 16. in 17. marca na Vrhniki.

(Umrla) je včeraj po dolgem bolehanju gdé. Emilija pl. Globočnikova, hči g. Antona pl. Globočnika, c. kr. umirovljenega vladnega svetnika in državnega poslanca. Pokojnico prepeljali so danes dopoldne v Postojino in jo bodo pokopali poleg rajne matere in v cvetu svoje mladosti nadepolnega umrlega brata na ondotnem pokopališču. N. v m. p.

(Iz štajerskega deželnega zbora.) Poslanec dr. Starkel je predlagal včeraj v štajerskem deželnem zboru, da se na deželni realki v Gradeu osnuje poučni kurs za slovenščino. Ta kurs naj bi bil splošno dostopen. Ta predlog se je vsprejel. Namen temu predlogu je pač očividen. Nemcem hočejo pomagati do kacic služb na Slovenskem. Pomenljiv je pa vsekako ta predlog v tem oziru, ker Nemci sami priznavajo, da brez znanja slovenščine ni mogoče več izhajati po vsem Štajerskem. Zbor je sklenil resolucijo, naj deželni odbor dela na to, da država prevzame gorenjo gimnazijo v Ljubnem v svojo oskrb. Zastran rudarske in fužinske šole v Ljubnem se je sklenilo priganjati, da vlada zgradi za ta zavod novo poslopje. — Deželni zbor je dovolil graški mestni občini, da proda novo občinsko pokopališče katoliški cerkvi za 300.000 gld. Namestnik se je izrazil, da bode to stvar pospeševal. — Zužemski občini dovolilo se je pobirati 120odstotne občinske priklade za izredne potrebščine. — Poslanec Probošcht je vprašal, kako je s pogajanjem z vlado zastran obnovljenja ranocelskih šol. Deželni odbornik dr. Reicher je odgovoril, da je deželni odbor se bil obrnil do vlade, pa se mu je odgovorilo, da se sedaj vlada še ne more izreči, ker se ravno vrše pogajanja o reformi medicinskih studij.

(O goriškem šolstvu.) Zadnja številka goriške „L'eco del Litorale“ piše pod naslovom: „šolske zadeve“, da je zvršilo na goriških srednjih šolah prvi tečaj le 52% dijakov s povoljnim, a 48% z nepovoljnim vspehom. Neverjetno, a resnično. „Eco“ zagotavlja, da se je o vspehih tako poročalo poslancem iz verodostojnega vira. Dalje: Ministerstvo dovoljuje dijakom med I. in II. tečajem tri dni počitnic. Vrba, profesor nemščine, ne privoši dijakom počitka. Nalaga jim za prvi dan po počitnicah sledečo nalogo: Lesen „Kabale und Liebe“ — Scenarium davon. — Biographie Schillers bis Zeile 120. — Aufbau des Dramas an der Hand der „Räuber“ und der „Kabale u. Liebe“. — Drei Aufzüge der „Iphigenie“ sammt Scenarium. — Tako profesor Vrba. Kako se uvažujejo odredbe ministerstva na goriški gimnaziji, sodi blagovoljni čitatelj.

(Interpelacija.) Sobotni „Corriere di Gorizia“ poroča, da bodo tudi italijanski deželni poslanci interpelovali vlado radi strogosti glede tirjanja nem-

ščine na gimnaziji, se umé, da drugačno kakor Slovenci. Lahki morajo imeti vedno in povsod svoj „ekstravuršt“.

(† Martin Sattler.) S Štajerskega: Dne 12. t. m. umrl je mirno v Gospodu veleč. g. Martin Sattler, župnik v Majšbergu. Pokojni je bil rojen v sosedni župniji Črna ali Ptujška Gora, dekanije Dravsko polje, dne 9. novembra 1828. Študiral je prvih 6 razredov v Mariboru, a filozofijo v Gradcu. Po končanih gimnazijskih študijah je stopil v Gradcu v semenišče, kjer je bil v mašnika posvečen dne 30. julija 1854. Pred l. 1859 je služboval v sekovski škofiji, za tem pa mej drugim v Marenbergu, pri sv. Magdalen v Mariboru in v Vuhredu. Zadnjih 25 let pa je blagonosno deloval v svoji župniji Majšbergu, v dekaniji Slovenska Bistrica. Že lani je zbolel na pljučih, toda opomogel si je še nekaj, dokler ga ni zadnji petek nenadoma kap zadela. Rajni gospod je bil jako vnet duhovnik, skrben dušni pastir, zaveden narodnjak in gostoljuben mož. Naj v miru počiva!

(Koroške novice.) Svetli cesar je odlikoval starosto državnih poslancev, drž. in dež. poslanca O. Nischelwitzerja z redom železne krone III. vrste. — Pobegnil je posestnik novega hotela „Müllner“ v Celovcu zbog premnogih dolgov. Zidal je bil veliki krasni hotel blizu južnega kolodvora večinoma le s tujim denarjem. Sedaj ni več imel s čim plačati in je začetkom tega meseca izginil. Po tem konkurzu je oškodovanih mnogo celovških obrtnikov.

(Zatvorjenje tehnične visoke šole v Gradcu.) Učno ministerstvo je ukazalo, da se za nekaj časa zapre tehnična velika šola v Gradcu. Dolgo se dijaki že ne morejo sporazumeti z rektorjem, ker je dopuščal, da se je policija udeleževala dijaških shodov. Neka razburjenost je po vseh avstrijskih velicah šolah že od lani, ko se je zlasti od vojaških oblastev nekako kratila pravica dijaškemu društvu, ker se je rezervnim častnikom prepovedalo biti članom taih društev. Nedavno je izšla neka knjižura, v kateri se napada hudo postopanje rektorja in profesorjev graške velike šole. Knjižura je izšla v inozemstvu, na njej ni povedano, kdo jo je spisal, pa tudi ne, kdo jo je tiskal. Jasno je pa bilo, da knjižura izhaja iz graških dijaških krogov. Na nekem shodu vseh tehniških dijakov je vladni zastopnik vprašal, je li se dijaki vjemajo s to brošuro. Dijaki so se ednoglasno izrekli, da se vjemajo in to je bilo povod, da se je šola zaprla. Učno ministerstvo je to ukrenilo, ne da bi bilo poprej vprašalo za mnenje profesorjev.

(Iz Selc:) Umrla je dne 10. febr. naša stara potovka Elizabeta Kalan v 83 letu svoje starosti. Zanimivo je, da se je njen oče boril pod Nelsonom zoper Francoze v pomorski bitki pri Trafalgar-u 22. oktob. l. 1805. Ker je bil on morda jedini Slovenec na vsem angleškem brodovju, utegne vendarle to sporočilo marsikateraga bralca „Slovenčevega“ zanimati. Najbrže da je Nelson zaradi našega Selčana premagal Francoze!

(Razpisane službe.) Na dvorazredni ljudski šoli v Smedniku je razpisana druga učiteljska služba s IV. plačilnim razredom in s porabo jedne sobe za stanovanje. — Na ljubljanski moški kaznilnici je razpisana služba paznikova II. razreda z letno plačo 260 gl. in 25% službeno doklado. C. kr. predsedništvo okrožne sodnije v Celju išče dva sodnijska slugi za okrajno sodišče v Mariboru.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 4. do 10. dne februarja je bilo 12 novorojencev, 30 jih je pa umrlo. Umrl je 1 za grižo, 1 za davico, 7 za jetiko, 1 za vnetjem sopilnih organov, 3 za katarom v želodecu, 1 za mrtvoudom, 5 za starostno oslabelostjo, 1 vsled samomora, 10 pa za različnimi. Zbolelo jih je 7 za škrlatico, 1 za noricami, 1 za davico. Mej umrlimi je 6 tujcev, 10 pa iz zavodov.

(Laharnerjeva) „Missa ora pro nobis“ dobi se pri g. knjigotržcu Gašp. Likarju v Gorici, semeniška ulica, po 60 kr. iztis. Ravno tam so na prodaj cerkvene pesmi minolega leta in zvezki prejšnjih let I., II., III. Toliko na znanje popraševaljem.

(Nagla smrt.) Iz Celovca: V neki gostilni blizu St. Vida se je pri plesu dne 5. t. m. zgrudila mlada plesalka nenadoma mrtva na tla. Ravno isto se je nekoliko dni prej zgodilo v Krivi Vrbi, kjer je natakarica obležala mrtva na plesišču.

(Romanje v Jeruzalem.) Vrhovni komisariat za sveto deželo na Dunaju priredil bo za bodoče velikonočne praznike romanje v Jeruzalem. Iz Trsta se bodo odpeljali dne 9. marca in prišli v Alek-

sandrijo dne 14. marca. Od tod bodo skozi Jafo odrinili v Jeruzalem, kamor bodo dospeli 16. marca. — V sv. deželi bodo ostali do dne 29. marca in bodo dne 7. aprila zopet v Trstu. Stroški za vožnjo in hrano znašajo za prvi razred 355 gl., za drugi razred 270 gl. — Kdor se želi udeležiti tega romanja, naj se vsaj do dne 20. febr. zgasi pri vrhovnem komisarijatu svete dežele na Dunaju I. Franciskanerplatz Nr. 4.

(Strah pred novim — lovskim zakonom ali kali? Z Notrauskega se nam poroča: Kdor je sledil letošnjo zimo na deželi lovskim vseh, moral se je nehoté čuditi, da so bili pri plenu najslabše zastopani — zajci, to je tisti ostrozobi „divjaki“, ki ob tem času sadnemu drevju in s tem sadjerejcu, navadno največ škode provzročé. Letos jih ni bilo — blizu! Pa ne, da bi imeli že zdaj toliko „respekta“ pred bodočim novim — lovskim zakonom?!

(Srebrno poroko) sta dne 3. t. m. praznovala v Minneapolisu slovenska rojaka Josip in Marija Pesder roj. Straus. Mej srebrnimi jubilaoma je ves čas vladal pravi krščanski duh.

(Iz Brna) 9. febr. Kako se ravna s češkimi šolskimi otroci v Brnu, je nedopustljivo. Skrbni mestni očetje zapazijo pri zasebnih stanovanjih vsak nedostatek, in kar v tem oziru ukrenejo, se mora takoj izvršiti, drugače so pri rokah precej zdravstvene postave. Da je pa poslopje češke ljudske šole v Čechynski ulici popolnoma nezdravo in torej tudi za poduk nepripravno, kajti stene so na dva metra visoko skozi in skozi vlažne, tega naši starešine ne vidijo, ali pa videti nočejo. Je-li vzrok njih nebržnosti ta, da je šola češka? — Vrednikom „Olmützer Zeitung“ je imenovan od premilost. knezonadškofa Kohna g. P. Kroenes, vodja deške meščanske šole v Nov. Jičinu. — „Katolícké Noviny“ za ljudstvo v pruski Sleziji so nastopile drugo leto. Vrednik jim je duhoven Jurečka. Naročnikov je bilo 400, letos jih je za 25 več. Tisk je prav drag, stane pri jedni številki 36 gl. Kar primanjkuje, morajo določiti požrtvovalni duhovniki, kojim stoji na čelu dekan Komrádek. — Na Moravskem se nahajajo 104 občine, kjer posebno pomanjkuje krme. Deželni odbor se je že pogajal s predsedništvom zastran podpore, pri čemur se je dognalo, da bi znašala podpora 51.000 gl. — Dne 6. t. m. je tu umrl odvetnik dr. J. Illner. Spisal je znano in pogostoma predstavljano šaloigro „Kralj Vondra XXVI“. Bil je zvest in vnet rodoljub. — Nemci v Hodoninu so se odlikovali s svojim najnovejšim činom. Za češke rokodelske vajence se je ustanovila ponavljalna šola. Učencev je blizu 40. Ko se je poduk pričel, prišel je notri redarski komisar z dvema redarjema, ter zahteval, da se mora šola zapreti. Seveda se ni vedja tega ukaza ustrašil, čeprav je komisar žugal, da bode segel po orožju. Komisar je potem učence zapodil, akoravno sta ga vodja šole in učitelj opozorila na nepostavnost njegovega postopanja in na odgovornost, ki mu bode pripadla. To se je zgodilo 31. jan. 1894. — V Prostějovu izhaja socijalni list „Hlas lidu“ s prilogo „Satanom“. Satanova podoba se tudi nahaja na čelu lista, vredništvo je pa — v pekli. Videti je, kako se brigajo socijalisti za vero.

(Avstrijsko društvo proti pijančevanju) na Dunaju razpisuje v svojem mesečniku „Die Volksgesundheit“, — Blätter für Mässigung und Gesundheitspflege, darilo 150 gl. za najboljšo rešitev (odgovor) vprašanja: Kako bi se dalo v šoli najuspešneje delovati proti razvadi uživanja opojnih pijač? — Dostične rešitve doposlata so do dne 30. aprila t. l. omenjenemu društvu v roke dra Damma (Dunaj. I. Plankengasse 5) zapečatene in brez podpisa, in dodan jim bodi primeren „motto“. — Ker je to darilo namenjeno v prvi vrsti šolskim krogom, se bo gotovo mnogo gg. učiteljev odzvalo temu vspešnem opominu.

(Prošnja.) Vse tiste p. n. gg. rodoljube in prijatelje slovenskega petja, ki so blagovolili mojo knjigo „Slovensko petje v preteklih doba h“ ali vsled naročbe, ali na ogled njim poslano, sprejeti, a mi iste še do danes niso plačali, prav lepo prosim, da mi pošljejo do 15. t. m. svoto 85 kr., ker bi me sicer nezno stanje prisililo, izterjati iste svote s poštnim naročilom. Ob enem naznanjam, da imam še 300 iztisov te knjige. Da pridem do količkaj novcev, znižal sem knjigi ceno na 53 kr. s poštnino vred. Knjiga ima trajno vrednost. Vsi slovenski listi so jo pohvalno ocenili. Slovenske pevce, ki poznajo naše slovenske skladatelje le po imenu, usojam si še posebe opozoriti na to

knjigo. — Fran Rakuša, nadučitelj v Dobovi pri Brežicah (Rann).

Društva.

(Vabilo k občnemu zboru) moških udov društva Marijine bratovščine v Ljubljani, kateri bode v nedeljo dne 18. februarja 1894 dopoldne ob 10. uri v mestni dvorani na rotovžu. Dnevni red: 1. Poročilo predstojnika. 2. Čitanje zapisnika lanskega občnega zbora. 3. Poročilo o letnem računu 1893. 4. Volitev 3 odbornikov in 3 računskih preglednikov. 5. Posamezni nasveti članov društva. K temu zborovanju vabi vse cenjene sobrate odbor.

(Učiteljskô društvo za novomeški okraj. Poziv. Vse p. n. učiteljice in učitelje po Dolenjskem, ki na vprašalno polo, doposlano jim od učiteljskega društva za novomeški okraj, še niso odgovorili, najljubdeje prosimo, naj to, z ozirom na važnost in nujnost stvari, že skoro storiti blagovolé. Ako se ne morejo za stvar ogreti, naj dopošljejo vsaj negativen odgovor. Le tako je moči zvedeti pravo mnenje vsega dolenjskega učiteljstva ter storiti odločilen korak, ali pa ga opustiti.

Telegrami.

Gradec, 12. februarja. V deželnem zboru so predlagali Starkel in tovariši nujni predlog, da se naprosi učno ministerstvo, naj kmalu prekličé zatvorjenje tehnike. Nujnost se je vsprejela.

Praga, 12. februarja. V deželnem zboru interpelujejo Mladočehi namestnika zaradi dogodkov v pravdi proti „Omladini“ in zahtevajo, da se omogoči zagovornikom storiti svojo dolžnost brez prisotnosti oborožene sile.

Praga, 13. februarja. Pred začetkom današnje obravnave proti „Omladini“ se je pred sodiščem bilo zbralo več ljudij, katere so pa lahko razgnali, ne da se bilo kaj posebnega prigodilo. — K današnji obravnavi niso prišli zatoženci, zaupniki in zagovorniki. Predsednik je naznanil, da so se zaradi večrajšnjih izgrediv izrekle disciplinarne kazni, deloma globe, deloma temni zapori s posti. Zagovorništvo je po naročilu sodišča prevzel deželnega sodišča pristav Barnas. Državni pravdnik dobi besedo in zavrača zagovarjanje zatožencev, da gre le za idealne težnje, narodno mučeništvo. Umor Mrvin očitno kaže, da ne gre le za kako nedolžno otročarijo romantičnih mladeničev. Ugovarja mnenju, da gre za ves češki narod, kajti zatoženci še niso češki narod.

Pariz, 12. februarja. Nov dinamitni napad se je dogodil. V hotelu Terminus vrgel je mlad mož z dinamitom napolnjeno bombo. Deset oseb je ranjenih, mimo gre doči delavec mrtev. Napadnika so zasledovali, ali je streljal na zasledovalce. Ranil je pa dve drugi osebi. Naposled so ga pa le prijeli.

Pariz, 13. februarja. Napadniku pred kavarno Terminus je ime Le Breton. On taji zločin, ali priznava pa, da je anarhist. Ranjenih je vseh 24. Z revolverjem je napadnik bil jednega policista smrtno ranil. Ta napad vzbudil je občno nevoljo.

Pariz, 13. februarja. Proti zdravniku, ki ga zdravi, je Le Breton izpovedal, da je napad izvršil, da iztrebi buržuazijo.

Praga, 13. februarja. Dr. Šil je razvil program Mladočehov in napadal češko plemstvo. Dr. Rieger je omenil, da bodo Mladočehi še bridko obžalovali svoj upor proti dunajskim punktacijam. Toplo je zagovarjal sporazumljenje z Nemci na podlagi narodne enakopravnosti. Čehi brez Avstrije nimajo nobene prihodnosti. Navezani so na avstrijsko vladarsko rodbino. On priporoča, da naj se osoda narodova izroča le postepnim možem, kateri bodo v zvezi s plemstvom in duhovščino iskali miru z Nemci. Buquoy pravi, da Mladočehi hrepéné po občni volilni pravici, da dobé večino Slovani; ali korist od tega bi imeli le nemaníci, kateri so za vsako prekucijo. Povsod, v Nemčiji, Španiji, Italiji in Franciji se že bližajo delavski batalijoni, temu se pa morajo upreti prijatelji družbinega reda in njega zagovorniki. Vera je važna točka programa. Nezadovolj-

neži morajo se zadovoljiti, kolikor je mogoče, sila se pa mora zavriniti s silo. V boju proti sovražnikom družbe je pa mogočna opora faktor, h kateremu zaupno gledajo avstrijski narodi. Izognimo se vsemu, kar bi moglo omadeževati našo dinastično zvestobo.

Celovec, 14. februarja. Nemški in poljski listi pišejo, da je Einspieler prejel od „Slovanskega dobrodelnega društva“ petrogradskega subvencijo. Einspieler je poslal popravke, v katerih odločno zavrača ono podlo laž, ker z onim društvom nikoli ni bil v zvezi.

Praga, 14. februarja. Danes k obravnavi proti „Omladini“ niso prišli zgovorniki. Državni pravdnik nadaljuje svoj govor in predlaga, da se 14 zatožencev obsodi zaradi veleizdaje, 40 zaradi rušenja javnega reda, drugi pa zaradi tajnega združevanja.

Praga, 14. januarja. Halwich naglašja, da Nemci vedno bolj spoznavajo, da je dobro priučiti se obema deželjnima jezika, dočim znanje nemščine v čeških krajih pojema. Koalicija ni naperjena proti sedanjim zastopnikom naroda češkega, temveč se hoče le brez njih sodelovanja vse mir ljubeče stranke, varujoč narodno čuvstvo, privedi k gospodarskemu delovanju, kar bode dobrodejno za Avstrijo. Če se poskus ne posreči, ne bode koristilo rušiteljem miru. Nemci privolijo, da se sprava odloži, ali se jej ne odrečejo. (Pritrjevanje večine deželjnega zbora.)

Hamburg, 13. februarja. Vedno prihajajo poročila o večjih nezgodah na morju. Na znamenja o nevarnosti je tukaj odšla ladja z 18 možmi na pomoč, ki se pa ni vrnila. Več večjih ladij se je potopilo z moštvo vred.

Pariz, 13. februarja. Po novejših poročilih je pri včerajšnjem atentatu bilo poškodovanih 35 oseb. Nekaterim so že morali v bolnišnici odrezati nekaj udov. Jeden ranjenec je že umrl. Pri osebah, ki so jih zaprli, našli so pisma, iz katerih se sklepa, da se je osnovala jako razširjena zarota.

Umrlj so:

11. februarja. Jakob Ločnikar, krojač, 32 let, Ulice na Grad 12, jetika. — Anton Jakše, učitelj, 19 let, sv. Jakoba trg št. 2, jetika.

12. februarja. Leopold Sive, mizarjev sin, 3 mesece, Dunajska cesta, delavske hiše, božjast.

12. februarja. Marija Kosler, graščakova žena, 63 let, Karlovska cesta 26, zamaščenje srca. — Amalija Jančar, delavčeva hči, 10 mesecev, streliske ulice 14, rhachitis.

13. februarja. Franc Struss, delavec, 25 let, Kravja dolina 11, plučni edem. — Emilija pl. Globočnik, deželne vlade svētnika hči, 35 let, Kongresni trg 12, jetika.

V bolnišnici:

10. februarja. Martin Makovec, gotač, 70 let, jetika.

11. februarja. Marija Slapničar, gostija, 73 let, plučnica.

Tujci.

11. februarja.

Pri **Maliču**: Rodbina pl. Schwing iz Ljubljane. — Klara pl. Schwing, Maler, Sturm, Schmidt, Abeles, Popper, Illek z Dunaja. — Tschutschenthaler iz Bolzana. — Winterhalter iz Maribora. — Rainer s soprogo iz Vipave.

Pri **Maliču**: Pollak, tovarnar; Heimisch, višji nadzornik, iz Trsta. — Brenner iz Kelovca. — Leder iz Gradca. — Feuertag, c. in kr. nadzdravnik, iz Citora. — Možina iz Rovt. — Kurz, Kaiser, Kreutner, Reiner, Herz, Kulka, Pam, Kleinberger, Kraus z Dunaja. — Stuhr iz Elberfelda. — Talliani iz Slernberga. — Rostocher s Krškega.

Pri **bavarskem dvoru**: Königmann z Mlake. — Borštner iz Bača.

Pri **Južnem kolodvoru**: dr. Rihard Kukula, gimn. učitelj, iz Brna.

Pri **avstrijskem caru**: K. Klump s soprogo iz Beljaka. — Depoli, potovalec, iz Kranja.

12. februarja.

Pri **Maliču**: Weiler, zasebnik; Irmler, mizar; Mondheim, Köstler, Schwarz, Kraut z Dunaja. — Winterhalter iz Maribora. — Bezer iz Inomosta. — Charles, Terni iz Trsta. — Michl iz Toplice. — Schilback iz Štutgarta.

Pri **Moru**: Schlager z Gorenjskega. — Vakselj iz Leskovic. — Didič iz Idrije. — Lukežič iz Gradca. — Grile iz Kranja. — Koritnik, župnik, iz Blok. — Hafner iz Zagorja. — Töpfer iz Linca. — Ernest Albert, Angerer iz Maribora. — Premru iz Št. Vida. — Lenarčič z Vrhnike. — Kadunc, župnik, iz Drage. — Hraski, župnik, s Kranjske Gore. — Schwarz iz Novega Mesta. — Steinherz, Eisenstädter, Grtubaum z Dunaja. — Pogačnik iz Cirknice.

Pri **bavarskem dvoru**: Bolta, župnik, iz Ledin. — Lapajne iz Celja. — Handler iz Male Vasi. — König iz Kočevja. — Perz iz Beljaka.

Pri **avstrijskem caru**: Belline Franc iz Venca.

Tržne cene v Ljubljani

dné 14. februarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 50	Speh povojen, kgr.	64
Rež,	5 90	Surovo maslo,	75
Ječmen,	6 —	Jajce, jedno	2 5
Oves,	6 60	Mleko, liter	10
Ajda,	7 70	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5 50	Telečje	54
Koruza,	5 20	Svinjsko	60
Krompir,	2 14	Koštrunovo	40
Leča, hktl.	12 —	Piščanec	55
Grah,	13 —	Golob	18
Fižol,	9 —	Seno, 100 kgr.	3 40
Maslo, kgr.	1 —	Slama, 100	3 5
Mast,	68 —	Drva trda, 4 kub. m.	6 80
Speh svež,	58 —	„ mehka, 4 „	5 —

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	728 4	6 0	sl. svzh.	oblačno	17 30
13. 2. u. pop.	726 3	6 6	zm. vzh.	„	dež
9. u. zveč.	730 5	1 6	„	dež	sneg

Srednja temperatura 4-7° za 5 1° nad normalom

Že 20 let se premovana **želodžna tinktura** lekarja Piceolija v Ljubljani rabi zaradi blagodejnega vpliva in jo zaradi nizke cene (steklenica 10 kr.) lahko rabijo ubožci in bogatinje. 584 10 10-5

Ob okrajni cesti v lepem kraju **Artič** v okraju Brežice na Štajerskem ležeča

hiša,

z gospodarskim poslopjem in 3 orali nživ in travnikov,

v kateri je že več let bila gostilna in se točilo žganje, se prodá.

Popraša naj se pri **Leonardu del Cott-u** v Brežicah. 99 3-1

Božjast.

se ozdravi, ne da bi se zopet povrnila, tisočeri dokazujejo ta čudovit vseh znanosti. Obširna poročila z marko za odgovor naj se pošljejo na: 604 20-11 „Office Sanitas“, Pariz, 20 Boulevard, St. Michel.

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se slavnemu p. n. občinstvu za dosedaj izkazano mi zaupanje priporočam se tudi nadalje velečastiti duhovščini, stavbinskim mojstrom in drugim naročnikom za naročila

pleskarskih in likarskih del

katera bodem vselej solidno in po najnižjih cenah izvrševal.

Z odličnim spoštovanjem

Frančišek Bončar,

pleskarski in likarski mojster,
89 3-2 na Rimski cesti št. 9.

97 1

Bogu vsemogočnemu je v svojem nezapopadljivem sklepu dopadlo našo iskreno ljubljeno soprogo, mater, taščo in staro mater. gospo

Marijo Kosler roj. Rudesch

danes ob 10. uri zvečer, prejemšo sv. zakramente za umirajoče, v starosti 64 let po dolgi bolezni poklicati na oni boljši svet.

Pozemeljski ostanki drage pokojnice se v sredo, dné 14. februarja, popoldne ob 4. uri slovesno blagoslové v hiši, kjer je umrla, na Karlovski cesti št. 26 in potem slovesno pokopljejo na pokopališču pri sv. Krištofu.

Slovesno mrtvaško duhovno opravilo bode v ponedeljek, dné 19. februarja 1894, dopoldne ob 9. uri v sv. Jakoba cerkvi.

Za tiho sožalje se prosi.

V Ljubljani, dné 12. februarja 1894.

Janez Kosler st., sprog. — **Janez B. Kosler**, sin. — **Marijana Hollegga**, **Helena pl. Schoeppl-Sonnwalden**, hčeri. — **Olga Kosler roj. Kosler**, sinaha. — **Karol Hollegga**, c. in kr. major, **dr. Anton vitez Schoeppl-Sonnwalden**, odvetnik, zeta.

Dunajska borza.

Dné 14. februarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. — kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 „ 80 „
Zlata renta 4%, davka prosta	120 „ 20 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 „ 45 „
Akcije avstro-ogerske banke, 800 gld.	998 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	360 „ 75 „
London, 10 funtov strl.	125 „ 30 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 93 „
Cesarski cekini	5 „ 93 „
Nemških mark 100	61 „ 20 „

Dné 13. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	117 gld. 65 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 „ 95 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	159 „ 50 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 60 „
4% kranjsko deželno posojilo	97 „ 30 „
Kreditne srečke, 100 gld.	195 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	71 „ — „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	144 gld. — kr.
Avstr. rudočega križa srečke, 10 gld.	18 „ 60 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	72 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 „ — „
Ljubljanske srečke	24 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 „ 25 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2926	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	109 „ — „
Papirnih rubeljev 100	134 „ 50 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svēti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.